

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

46. అల్ అహ్లాఫ్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరహ్ మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 35 వాక్యాలు, 4 రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ లో ఖుర్ఆన్ ఏ ప్రళయదినం గురించి హెచ్చరిస్తుందో ఆ దినం వచ్చి తీరుతుందని మీరు చేస్తున్న ఈ అకృత్యాలకు చాలా కఠినంగా శిక్షించటం జరుగుతుందని అవిశ్వాసులను, విగ్రహారాధకులను హెచ్చరించటం జరిగింది. ఓ అవిశ్వాసులారా! ఓ విగ్రహారాధకులారా! ఈ విగ్రహాలు మిమ్ముల్ని నరకాగ్ని నుండి రక్షిస్తాయని మీరు భావిస్తున్నారు. కాని ఇది చాలా పెద్ద పొరపాటు. ఎందుకంటే పరలోకంలో మంచికి మంచి, చెడుకు చెడు జరుగుతుంది. చెడు చేసి మంచి కోరడం తప్పుడు భావనేకదా! అల్లాహ్ మానవుల పట్ల న్యాయంగా, ధర్మంగా వ్యవహరిస్తాడు, మరి ఒక పాపాత్ముడు, ఒక అత్యాచారి ఇతరుల సిఫారసుతో స్వర్గంలోనికి ప్రవేశించడం అన్యాయం కాదా? అని పేర్కొనటం జరిగింది.

46. సూర అల్ అహ్లాఫ్

ఆయత్లు : 35

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

(1) హా. మీమ్. (2) ఈ గ్రంథం సర్వాధిక్యుడు, వివేకవంతుడూ అయిన అల్లాహ్ తరపు నుండి అవతరించింది. (3) మేము భూమినీ, ఆకాశాలనూ, వాటి మధ్య ఉన్న సకల వస్తువులనూ సత్యబద్ధంగా ఒక ప్రత్యేక గడువు కొరకు సృష్టించాము. కాని ఏ యదార్థం గురించి ఈ అవిశ్వాసులను హెచ్చరించ బడిందో, ఆ యదార్థానికి వారు విముఖు లయ్యారు. (4) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, మీరు అల్లాహ్ ను కాదని వేడుకుంటున్న శక్తులు అసలు భూమిలో సృష్టించింది ఏమిటో, కొంచెం నాకు చూపండి? లేదా ఆకాశాల సృష్టిలో, వాటి నిర్వహణలో వాటి పాత్ర ఏమైనా ఉందా? ఒకవేళ ఇది వరకు వచ్చిన ఏదైనా గ్రంథంగానీ లేదా జ్ఞాన సూచనగానీ మీ దగ్గర ఉంటే, దాన్ని తీసుకు రండి, మీరు సత్యవంతులే అయితే.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿1﴾ ۞

﴿2﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا

أُنذِرُوا مَعْرِضُونَ ﴿3﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي

مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي

السَّمَوَاتِ ۚ إِيْتُونِي بِكِتَابٍ مِّنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ

مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿4﴾

(5) అల్లాహ్ ను కాదని, ప్రళయం వచ్చే వరకు అతనికి సమాధానం ఇవ్వలేని వారిని, మొరపెట్టుకునే వారు తమను మొరపెట్టుకుంటున్నారనే విషయం కూడ ఎరుగని వారిని వేడుకునే వాడికంటే పరమ భ్రష్టుడు ఎవడుంటాడు? (6) మానవులందరినీ సమావేశ పరిచినప్పుడు, వారు తమను వేడుకున్న వారికి విరోధులైపోతారు, వారి ఆరాధనను తిరస్కరిస్తారు.

(7) స్పష్టమైన మా వాక్యాలు వారికి వినిపించినప్పుడు, సత్యం వారి ముందుకు వచ్చినప్పుడు, ఈ అవిశ్వాసులు దానిని గురించి, ఇది స్పష్టమైన మంత్రజాలమే అని అంటారు.

(8) అయితే ప్రవక్తయే దానిని కల్పించాడని వారు భావిస్తున్నారా? వారితో ఇలా అను, “ఒకవేళ నేనే దానిని కల్పించి ఉన్నట్లయితే, మీరు దేవుని శిక్ష నుండి నన్ను ఏ మాత్రం రక్షించలేరు. మీరు కల్పించే విషయాలను అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును. నాకూ మీకూ మధ్య సాక్షిగా అల్లాహ్ సరిపోతాడు. ఆయన ఎక్కువగా మన్నించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

(9) వారితో ఇలా పలుకు, నేను వినూత్న ప్రవక్తనేమీ కాను. రేపు మీకు ఏమి జరుగనున్నదో, నాకు ఏమి కానున్నదో నాకు తెలియదు. నేను నా వద్దకు పంపబడిన దైవవాణిని మాత్రమే అనుసరిస్తున్నాను. నేను స్పష్టంగా హెచ్చరించేవాణ్ణి తప్ప మరేమీ కాను.

(10) ఓ ప్రవక్తా! వారికి ఇలా చెప్పు : ఒకవేళ ఈ గ్రంథం అల్లాహ్ తరపు నుండి వచ్చి ఉండి, మీరు దానిని తిరస్కరిస్తూ ఉన్నట్లయితే, మీ పర్యవసానం గురించి మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా? ఇటువంటి గ్రంథాన్ని గురించి ఇస్రాాయిల్ సంతతికి చెందిన ఒక సాక్షి సాక్ష్యం కూడా ఇచ్చి ఉన్నాడు. అతడు విశ్వసించాడు. మీరు అహంభావానికి గురయ్యారు. ఇటువంటి దుర్మార్గులకు అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపడు.

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَفْلُونَ ﴿٥﴾

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾

وَإِذَا تَتلى عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ط قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنْ اللَّهِ شَيْئًا ط هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ط كَفَى بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي

وَبَيْنَكُمْ ط وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ ط إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَيْنِي أَسْرَائِيلَ عَلَى مِثْلِهِ فَأَمَنْ وَاسْتَكْبَرْتُمْ ط إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

(11) తిరస్కరించినవారు, విశ్వసించే వారిని గురించి, “ఈ గ్రంథాన్ని విశ్వసించటం అనేది మంచిపనే అయితే, వారు దాని వైపు మాకంటే ముందు పోగలిగేవారు కాదు” అని అంటారు. వారు దాని నుండి మార్గదర్శకత్వం పొందలేదు కాబట్టి. ఇది ప్రాచీన కల్పితం అని తప్పకుండా అంటారు.

(12) వాస్తవంగా ఇంతకు ముందు మూసా గ్రంథం మార్గదర్శిగా, కారుణ్యంగా వచ్చి ఉంది. ఈ గ్రంథం దానిని ధ్రువీకరిస్తూ అరబ్బీ భాషలో వచ్చింది; దుర్మార్గులను హెచ్చరించటానికి, మంచి వైఖరి అవలంబించే వారికి శుభవార్తలు అందించటానికిన్నూ. (13) నిశ్చయంగా అల్లాహ్‌యే మా ప్రభువు అని ప్రకటించి, దానిపై స్థిరంగా ఉండిపోయిన వారికి ఏ భయమూ లేదు, వారు దుఃఖించటమూ జరుగదు. (14) అటువంటివారే స్వర్గానికి పోయేవారు. అక్కడే వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు, ప్రపంచంలో తాము చేసిన పనులకు ప్రతిఫలంగా. (15) మేము మానవునికి, అతను తన తల్లిదండ్రుల పట్ల సద్భావంతో మెలగాలని ఉపదేశించాము. అతని తల్లి అతనిని ఎంతో శ్రమతోనే తన గర్భంలో పెట్టుకొని మోసింది; ఎంతో శ్రమతోనే అతనిని కన్నది. అతనిని గర్భంలో పెట్టుకొని మోసేందుకు, అతనిచే పాలు మాన్పించేందుకు ముష్టై మాసాలు పట్టింది. చివరకు అతను పరిపూర్ణ శక్తిని పొంది, నలభై సంవత్సరాల వయస్సుకు చేరినప్పుడు, ఇలా అన్నాడు, “నా ప్రభూ! నాకూ, నా తల్లిదండ్రులకూ నీవు ప్రసాదించిన మహా భాగ్యాలకుగాను, నీకు కృతజ్ఞతలు తెలిపే, నీవు ఇష్టపడే సత్కార్యాలు చేసే సద్బుద్ధిని నాకు ప్రసాదించు. ఇంకా, నా సంతానాన్ని కూడ మంచివారుగా చేసి నాకు సుఖాన్ని ఇవ్వు, నేను నీ సన్నిధిలో పశ్చాత్తాపపడుతూ నీ వైపునకే మరలు తున్నాను. నేను విధేయులైన దాసులలో ఒకణ్ణి.”

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ ۖ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿11﴾

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۗ وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا ۗ وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿12﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿13﴾

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿14﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا ۖ طَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا ۖ وَحَمَلُهُ وَفِطْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً ۖ قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۗ إِنِّي اتَّبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿15﴾

تَبَّتْ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿15﴾

(16) ఇటువంటి వారి నుండి మేము వారు చేసిన సత్కార్యాలను కర్మలను స్వీకరిస్తాము; వారు చేసిన దుష్కార్యాలను మన్నిస్తాము. వారికి చేయబడుతూ వచ్చిన సత్యవాగ్దానం ప్రకారం, వారు స్వర్గ వాసులలో చేరిపోతారు. (17) ఏ వ్యక్తి తన తల్లిదండ్రులతో, “ఛీ, పోండి, మీరు నన్ను విసిగిస్తున్నారు, మరణించిన తరువాత నేను సమాధి నుండి లేపబడతానని మీరు నన్ను భయపెడుతున్నారా? వాస్తవానికి నాకు పూర్వం ఎన్నో తరాలు గతించాయి (వారిలో నుండి ఎవ్వడూ లేచి రాలేదుకదా!) అని అన్న వ్యక్తిని గురించి తల్లిదండ్రులు ఇద్దరూ సహాయం కోసం అల్లాహ్ కు మొరపెట్టుకొని ఇలా అన్నారు, “ఓరి దౌర్భాగ్యుడా! విశ్వసించు. అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనది.” కాని అతడు, ఇవన్నీ పాతకాలపు కట్టుకథలు అని కొట్టిపారేశాడు. (18) ఇటువంటి వారి మీదనే శిక్షా నిర్ణయం రూఢీ అయింది. వారికి పూర్వం గతించిన జిన్నాతులు, మానవుల వర్గాలలోనే వారు కూడా పోయి చేరుతారు. నిస్సందేహంగా నష్టపోయిన వారు వీరే. (19) రెండు వర్గాలలోని ప్రతి ఒక్క వర్గానికి దాని కర్మలను బట్టి దాని అంతస్తు ఉంటుంది. వారు చేసిన దానికి పూర్తి ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి అల్లాహ్ ఇలా చేస్తాడు. వారికి అన్యాయం ఎంతమాత్రం జరుగదు.

أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ ۖ وَعَدِ الصِّدْقِ الَّذِينَ كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾

وَالَّذِينَ قَالَ لِوَالِدَيْهِ إِفِّ لَكُمَا اتَّعِدْنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَيْتَ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي ۖ وَهُمَا يَسْتَكْفِرِينَ اللَّهُ وَيَلُوكَ مِنَ الْإِنِّ ۖ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا ۖ وَلِيُوفيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ ۖ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾

1 - 19 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

ప్రపంచంలో అల్లాహ్ ను వదలి ప్రజలు పూజిస్తున్నవారు, దైవశిక్ష నుండి రక్షిస్తారని భావిస్తున్నవారు ఏమీ చేయలేరని, వారు వారి ప్రార్థనలను సైతం వినలేరని, కనీసం తమను ఆరాధిస్తున్నట్టు కూడా వారికి తెలియదని స్పష్టం చేయబడింది. ఆ తరువాత తల్లిదండ్రుల హక్కులను గౌరవించేవారే, ఖుర్ఆన్ ను విశ్వసిస్తారని, వారే అల్లాహ్ ఉపకారాలను గుర్తిస్తారని పేర్కొనటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

అల్లాహ్ తరఫున అవతరింపజేయబడిన గ్రంథమే ఖుర్ఆన్. దీన్ని అల్లాహ్ యే తన దాసునిపై అవతరింపజేశాడు. దీన్ని ముహమ్మద్ (స) కల్పించలేదు. ఎందుకంటే ఆ అల్లాహ్ సర్వశక్తివంతుడు, ఆధిక్యం గలవాడూను. ఆయన్ని

గురించి మనం ఊహించనైనా ఊహించలేము. ఆయన ఏ కార్యమైనా, ఆదేశమైనా వివేకంతో కూడుకొని ఉంటుంది. ఆయన ప్రతి వస్తువును ప్రత్యేకమైన పద్ధతిలో సృష్టించాడు. అదేవిధంగా మానవుని యొక్క వయస్సు, సమయం నిర్ణయించబడి ఉన్నాయి. అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించని వారికి త్వరలోనే వారి పర్యవసానం తెలిసిపోతుంది. అదేవిధంగా విగ్రహాలను పూజించేవాడికంటే మరెవడు మార్గభ్రష్టత్వానికి గురికాగలడు. వాటిలో ఎలాంటి శక్తీలేదు, ఎందుకంటే అవి నిర్జీవరాళ్ళు. తీర్పుదినం నాడు ఈ ఆరాధ్యులే పూజించేవారి శత్రువులుగా మారిపోతారు. మీరు మమ్మల్ని ఆరాధించేవారు కారని, మీరు పైతాన్ ను ఆరాధించేవారని తేల్చిచెప్పేస్తారు. (మర్యమ్ 81, 82ని చూడండి). అదే విధంగా అన్ కబూత్ సూరా 25వ వాక్యం చూడండి. ఆ రోజు ఇతరులను పూజించేవారు నష్టానికి గురవుతారు. అవిశ్వాసులు ఖుర్ఆన్ ను జాలవిద్యగా, ప్రవక్తను మాంత్రికునిగా భావించి ధిక్కరించేవారు. కల్పితాలని కొట్టిపారేసేవారు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నె కసీర్)

తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ ఈసా(అ)ను, 'అల్లాహ్ ను వదలి నన్ను, నా తల్లిని ఆరాధ్యులుగా చేసుకోండి అని అన్నావా?' అని ప్రశ్నిస్తాడు. అప్పుడు ఈసా (అ), 'ఇలా అనే అధికారం నాకు లేనప్పుడు నేను ఎలా అనగలను?' అని సమాధానం ఇస్తారు. (అల్ మాయిద : 160) అంతేకాక పైతానులు కూడా తమకు ఎటువంటి సంబంధము లేదని తేల్చిచెప్పేస్తారు. (అల్ ఖసస్ : 63). (అహ్ సనుల్ బయాన్)

అవిశ్వాసులు ఎల్లప్పుడూ ప్రవక్త (స) లోపాలను వెదికేవారు. ముహమ్మద్ (స) అల్లాహ్ ప్రవక్త (స) ఎలా కాగలడు అని చర్చించుకునేవారు. అప్పుడు వారికి ఇలా తెలియపర్చమని తన ప్రవక్తను అల్లాహ్ ఆదేశించాడు : మీరు ఆశ్చర్యపడడానికి నేనే మీ కొత్తగా వచ్చిన ప్రవక్తను కాను, నా కంటే ముందు ఎంతోమంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. దైవసందేశాన్ని ప్రజలకు అందించారు. నేను ప్రవక్తను అయినప్పటికీ నా పట్ల, మీ పట్ల ఏం జరుగుతుందో కూడా నాకు తెలియదు. ఇబ్నె కసీర్ ప్రకారం ప్రవక్త (స) పరలోకంలో స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారనేది తప్పనిసరి. అయితే ఈ ప్రాపంచిక జీవితంలో ఎలాంటి పరిస్థితులు ఎదురౌతామో చెప్పలేము. ఇంకా అల్లాహ్ ఖురైష్ ప్రజలపట్ల ఎలా ప్రవర్తిస్తాడు. వారు విశ్వసిస్తారా లేక అవిశ్వాసిస్తాలోనే మరణిస్తారా? ఇవన్నీ అల్లాహ్ చేతుల్లో ఉన్నాయి. ప్రవక్త (స) కేవలం దైవవాణిని అనుసరించేవారు. తన మనోకాంక్షలను ఎంతమాత్రం అనుసరించేవారు కారు. అంతేకాక ప్రవక్త (స) నిదర్శనాలు తేలేరని, ఆయన కేవలం అల్లాహ్ పట్ల హెచ్చరించేవారని, ఆయన్ను అనుసరించేవారు సాఫల్యం పొందుతారని, తిరస్కరించినవారి విషయం అల్లాహ్ చేతుల్లో ఉందని పేర్కొనడం జరిగింది. అవిశ్వాసులు బిలాల్, అమ్మూర్, ఖబ్బాబ్ వంటి బలహీన ముస్లిముల పేర్లు ప్రస్తావిస్తూ ఇందులో ఏదైనా లాభమే ఉంటే ఈ దరిద్రులకంటే ముందు మేమే విశ్వసించేవారము అని ఎగతాళి చేసేవారు. అంటే గౌరవం, గొప్పతనం తమ సొంతంగా భావించేవారు. కాని గౌరవం, గొప్పతనం అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. ఎవరిని కోరితే వారికి అగౌరవానికి, అవమానానికి గురిచేస్తాడు. వారికి విశ్వసించే భాగ్యం కలుగలేదు. అందువల్లే వారు ఈ విధంగా అనుసరించేవారి పట్ల అసభ్యంగా పలికేవారు. ఇదే గర్వం, అహంకారమూను. వీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ, ఇతరులను హీనదృష్టితో చూసేవారు.

అల్లాహ్ ఆదేశం : ఈ ఖుర్ఆన్ తొరాతును ధృవీకరిస్తుంది. రెంటిలో ఆజ్ఞలు, ఆదేశాలు ఒకేవిధంగా ఉన్నాయి. ఖుర్ఆన్ అరబీ భాషలో, తొరాత్ ఇబ్రానీ భాషలో అవతరింపజేయబడ్డాయి. ప్రవక్త (స) అవిశ్వాసులను విగ్రహారాధన నుండి దూరం చేయటానికి ప్రవక్త(స)పై ఖుర్ఆన్ ను అవతరింపజేసాడు. అదేవిధంగా సత్యార్థాలు చేసేవారికి స్వర్గ శుభవార్త ఇవ్వటానికీను. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్)

తల్లిదండ్రుల పట్ల సత్ప్రవర్తన కలిగి ఉండమని, వారి కొరకు కారుణ్యం కోరుతూ ప్రార్థించమని ప్రత్యేకంగా ఆదేశించటం జరిగింది. ఓ అల్లాహ్! బాల్యంలో వారు నన్ను కరుణించినట్లు నువ్వు వారిని కరుణించు. (బసీ

(20) ఈ అవిశ్వాసులను అగ్ని ముందుకు తీసుకువచ్చి నిలబెట్టినప్పుడు, వారితో ఇలా అనబడుతుంది; మీరు మీ వంతు వరాలను మీ ప్రాపంచిక జీవితంలో పొందారు. వాటి ద్వారా ఆనందాన్ని మీరు అక్కడే అనుభవించారు. ఇక ఏ హక్కు అర్హతా లేకుండా మీరు భూమిపై ప్రదర్శిస్తూ ఉండిన అహంకారానికి, మీ అవిధేయతకు పర్యవసానంగా, ఈ రోజు మీకు అవమానకరమైన శిక్ష విధించబడుతుంది. (21) వారికి కొంచెం ఆద్ సోదరుని గాధను వినిపించు. అప్పుడు అతను ఇసుక గుట్టల మధ్య నివసించే తన జాతి వారిని ఇలా హెచ్చరించాడు - అలా హెచ్చరించేవారు అతనికి పూర్వం కూడా వచ్చారు, అతని తర్వాత కూడా వచ్చారు.” అల్లాహ్ తప్ప మరెవరినీ ఆరాధించకండి. మీ విషయంలో ఒక భయంకర దినంనాడు విధించబడే శిక్షను గురించి నేను భయపడు తున్నాను.” (22) దానికి వారు ఇలా అన్నారు, “మాయమాటలు చెప్పి మా ఆరాధ్యుల నుండి మమ్మల్ని దూరం చేయటానికా వచ్చింది నీవు? సరే, మంచిది, నీవు సత్యవంతుడవే అయితే, నీవు మమ్మల్ని భయపెడుతూ ఉన్నటువంటి ఆ శిక్షను తీసుకు రా.”

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ
أَذْهَبْتُمْ طِبِّيتَكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا
وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا ۖ فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ
الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿20﴾

وَإِذْ كُرِّمْنَا إِذَا نَادَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ
وَقَدْ خَلَّتِ التُّنُودُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿21﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَا عَنِ الْهِتَانَا ۖ فَآتِنَا
بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿22﴾

ఇస్రాఱియల్ : 24) అదేవిధంగా తల్లిదండ్రుల పట్ల మంచిగా వ్యవహరించాలని, వారి సేవచేయాలని మూడు చోట్ల ఆదేశించటం జరిగింది. (లుఖ్యాన్ : 14).

అబూ హురైరహ్ (ర) ఉల్లేఖనం : ఒక వ్యక్తి నా సేవకు అందరికంటే ఎక్కువ అర్హులు ఎవరు అని ప్రశ్నించాడు. నీ తల్లి అని ప్రవక్త (స) సమాధానం ఇచ్చారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ అడిగాడు, మళ్ళీ అదే సమాధానం ఇచ్చారు. మూడవసారి కూడా అదే సమాధానం ఇచ్చారు. నాల్గవసారి ‘నీ తండ్రి’ అని సమాధానం ఇచ్చారు. (బుఖారీ) జాబిర్ (ర) ఉల్లేఖనం : నీవు, నీ ధనం నీ తండ్రిది అని ప్రవక్త (స) ప్రవచించారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.5514)

సూరహ్ బఖరహ్ లో పాలుపట్టే గరిష్ఠ గడువు 2 సంవత్సరాలు అని పేర్కొనటం జరిగింది. ఇంకా గర్భధారణ, పాలుపట్టే గడువు కలిపి మొత్తం గడువు 30 నెలలుగా పేర్కొనటం జరిగింది. అంటే గర్భం కనిష్ఠ గడువు 6 నెలలు. ఇది చంద్రమాసాల ప్రకారం ఉంటుంది. (అహ్సానుల్ బయాన్)

18 : ఇందులో మరణానంతర జీవితాన్ని పరలోకాన్ని తిరస్కరించేవారి విషయంలో అల్లాహ్ శిక్ష తప్పనిసరి అయిపోయిందని హెచ్చరించటం జరిగింది. దీన్ని గురించి సూరహ్ సాద్ లో కూడా పేర్కొనటం జరిగింది. అల్లాహ్ మైతానుతో నిన్ను, నీ అనుచరులను నరకంలో పడవేస్తానని, మీతో నరకాన్ని నింపుతానని వాగ్దానం చేశాడు. పరలోకంలో నష్టపోయేది ఈ సత్య తిరస్కారులే. ఎందుకంటే వీరు సత్యమార్గానికి బదులు వక్రమార్గాన్ని ఎన్నుకున్నారు.

(23) అతను ఇలా అన్నాడు, దానిని గురించి అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలుసు. ఏ సందేశాన్ని ఇచ్చినప్పుడు పంపడం జరిగిందో ఆ సందేశాన్నే నేను మీకు అందజేస్తున్నాను. కాని నేను గమనిస్తున్నాను. మీరు జ్ఞానహీనులుగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. (24) తరువాత వారు ఆ శిక్షను తమ లోయల వైపునకు వస్తూ ఉండగా చూసి, ఇవి పుష్కలంగా మాకు వర్షాన్ని కురిపించే మేఘాలు అని అనసాగారు - కాదు, కాని ఇది మీరు తొందరపెడుతూ ఉన్న విషయమే. ఇది తుఫాను గాలి, వ్యధాభరితమైన శిక్షను తెస్తోంది. (25) తన ప్రభువు ఆజ్ఞానుసారం ప్రతి వస్తువునూ సర్వనాశనం చేస్తుంది, చివరికి వారి నివాస స్థలం తప్ప అక్కడ ఏమీ కనిపించకుండా పోయింది. ఈ విధంగా మేము నేరస్తులకు ప్రతిఫలం ఇస్తూ ఉంటాము. (26) మీకు ప్రసాదించనివి ఎన్నో మేము వారికి ప్రసాదించాము. మేము వారికి చెవులూ, కళ్ళూ, మనసునూ అన్నీ ప్రసాదించాము. కాని ఆ చెవులూ, కళ్ళూ వారికి ఏ విధంగానూ పనికి రాలేదు. వారు అల్లాహ్ వాక్యాలను తిరస్కరిస్తూ ఉండేవారు. వారు దేనిని గురించి వేళ్ళకోశం చేస్తూ ఉండేవారో, దాని వలలోనే వారు చిక్కుకున్నారు. (27) మీ పరిసర ప్రాంతాలలోని ఎన్నో నివాసాలను మేము నాశనం చేసివేశాము. మేము మా వాక్యాలను పంపి మాటిమాటికీ అనేక విధాలుగా వారికి నచ్చజెప్పాము, వారు దారికి వస్తారని. (28) అల్లాహ్ ను వదలి, వారు ఏ శక్తులను అల్లాహ్ సాన్నిధ్యాన్ని పొందటానికి సాధనాలుగా భావించి, దైవాలుగా చేసుకున్నారో, ఆ శక్తులు వారిని ఎందుకు ఆదుకోవు? పైగా అవి వారికి కనుమరుగై పోయాయి. ఇది వారి అసత్యాలకూ, వారు కల్పించుకున్న కృత్రిమ విశ్వాసాలకూ పర్యవసానం.

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ ۖ وَأُبَلِّغُكُمْ مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَكُمُ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿23﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ ۖ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا ۗ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ ۗ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿24﴾

تُدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ إِلَّا مَسَكِنُهُمْ ۗ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿25﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّهُمْ فِيمَا إِن مَّكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَآبْصَارًا وَأَفْئِدَةً ۖ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ ۗ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿26﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿27﴾

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً ۗ بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ ۖ وَذَلِكَ أَفْكَهُمُ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿28﴾

(29) అప్పుడు మేము జిన్నాతుల ఒక వర్గాన్ని ఖురాన్ వినేందుకు నీ వద్దకు చేర్చాము. నీవు ఖురాన్ పఠిస్తూ ఉండిన స్థలానికి చేరిన తరువాత, వారు పరస్పరం 'నిశ్చబ్దంగా ఉండండి' అని చెప్పుకున్నారు. దాని పఠనం ముగిసిన తరువాత వారు హెచ్చరిక చేసే వారుగా తమ జాతి వైపునకు తిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

(30) వారు అక్కడకు వెళ్లి ఇలా అన్నారు, "ఓ మా జాతి ప్రజలారా! మేము ఒక గ్రంథాన్ని విన్నాము. అది మూపా ప్రవక్త తరువాత అవతరించింది; తనకు పూర్వం అవతరించిన గ్రంథాలను ధ్రువీకరిస్తుంది. సత్యం వైపునకూ, రుజుమార్గం వైపునకూ దారి చూపుతుంది. (31) ఓ మా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచే వాని సందేశాన్ని స్వీకరించండి, అతనిని విశ్వసించండి. అప్పుడు అల్లాహ్ మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు, మిమ్మల్ని భయంకరమైన శిక్ష నుండి రక్షిస్తాడు. (32) అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచే వాని పిలుపును విననివాడు భూమిలో అల్లాహ్‌ను శక్తిహీనుడుగా చేసే శక్తిని కలిగిలేడు. అతనిని అల్లాహ్ నుండి రక్షించేందుకు ఎలాంటి సహాయకులు గానీ, సంరక్షకులు గాని ఎవరూ ఉండరు. అటువంటి వారు స్పష్టమైన మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు." (33) ఏ దేవుడైతే ఈ భూమినీ, ఈ ఆకాశాన్నీ సృష్టించాడో, వాటిని సృష్టించటంలో అలసిపోలేదో, ఆ దేవుడు మృతులను తప్పకుండా బ్రతికించి లేపగల శక్తిని కూడ కలిగి ఉన్నాడనే విషయం వారికి తెలియటం లేదా? ఎందుకు కలిగిలేడు, నిశ్చయంగా ఆయన ప్రతి దానినీ చేయగల శక్తి సామర్థ్యాలు కలవాడు.

(34) అవిశ్వాసులు అగ్ని ముందుకు తీసుకురాబడే రోజున వారిని, "ఇది సత్యం కాదా?" అని అడగటం జరుగుతుంది. వారు, 'మా ప్రభువు సాక్షిగా! ఎందుకు కాదు' అని అంటారు. అల్లాహ్ "సరే, ఇక మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండిన దానికి బదులుగా శిక్షను రుచి చూడండి" అని సెలవిస్తాడు.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ
الْقُرْآنَ ۖ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصتُوا ۖ فَلَمَّا
قَضَىٰ وَإِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُّندِرِينَ ﴿٢٩﴾

قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ
مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
وَإِلَى طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ
لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِّن عَذَابِ
الْأَلِيمِ ﴿٣١﴾

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي
الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ ۗ أُولَٰئِكَ
فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَعْزَمْ بِخَلْقِهِنَّ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُوْحِيَ
الْمَوْتَىٰ ۗ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ ۗ
أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ ۗ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا ۗ قَالَ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾

(35) ఓ ప్రవక్తా! సహనం పాటించు, దృఢచిత్తులైన ప్రవక్తలు సహనం వహించినట్లుగా. వారి విషయంలో తొందరపడకు. దేనిని గురించి వారిని ఇప్పుడు భయపెట్టటం జరుగుతోందో, దానిని వారు చూసిన రోజున, వారికి ప్రపంచ దినంలోని ఒక గడియకంటే ఎక్కువ కాలం కూడ ఉండలేదు అని అనిపిస్తుంది. సందేశం అందజేయబడింది. ఇక అవిధేయులు తప్ప మరెవరు నాశనమవుతారు?

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ ۚ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ ۗ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن مَّهَارٍ ۚ بَلَّغْ ۚ فَهَلْ يَهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

20 - 35 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో తీర్చుదినం నాడు బాబాలు, పీర్లు, వలీలు, ఎవరికీ పనికి రారని, ప్రతి వ్యక్తి తన గురించి మాత్రమే ఆలోచిస్తూ ఉంటాడని పేర్కొనటం జరిగింది. ఈ వాక్యాల్లో మీకంటే ముందు ఎన్నో జాతులు గతించాయని, వాటిని అల్లాహ్ శిక్ష గురించి హెచ్చరించటం జరిగిందని, కాని వారు దైవప్రవక్తలను తిరస్కరించారని, అందువల్లే వారు తుదముట్టించబడ్డారని పేర్కొనటం జరిగింది. చివరి వాక్యాల్లో ఖుర్ఆన్ విన్నప్పటికీ వాస్తవం తెలిసినప్పటికీ వారు విశ్వసించటం లేదంటే వారి హృదయాలు రోగాలకు గురి కావటమే. ఖుర్ఆన్ ఎంత ప్రభావపూరితమైనదంటే ఒక వర్ణం ప్రజలు దాన్ని విని, ప్రభావితమై తమ జాతి వద్దకు పోయి దాన్ని గురించి ప్రచారం చేసారు. అందరూ విశ్వసించారు. జిన్నాతులు కూడా ఈ ఖుర్ఆన్‌ను విని ఆశ్చర్యచకితులై విశ్వసించి తమ జాతివద్దకు వెళ్ళి, “మేము ఒక గ్రంథాన్ని విన్నాము, మూసా తరువాత అవతరించిన గ్రంథం ఇది, ఈ ఖుర్ఆన్ రుజుమార్గం చూపుతుంది” అని వివరించారు. జిన్నాతులు ఖుర్ఆన్‌ను అనుసరిస్తున్నారు. ప్రచారం చేస్తున్నారు. కాని చాలా విచారకరమైన విషయం ఏమిటంటే, మనం మానవులం. దాన్ని అనుసరించటం లేదు. ప్రచారం చేయటంలేదు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

హూద్ (అ) అల్లాహ్ ప్రవక్త. ఈయన ఆద్ జాతికి చెందినవారు. అందువల్లే అతన్ని వారి సోదరునిగా పేర్కొనటం జరిగింది. మక్కా అవిశ్వాసులకు హూద్ జాతి వృత్తాంతాన్ని తెలియపర్చమని ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించటం జరిగింది. ఎందుకంటే దాన్నుండి వారు గుణఫారం నేర్చుకోగలరు. వీరు హజ్‌మోత్, అమ్మాల్ మధ్య నివసించేవారు. వీరు చాలా బలంగా ఉండేవారు. చుట్టు ప్రక్కల ప్రజలు వీరి హింసలకు, అత్యాచారాలకు గురయ్యేవారు. హూద్ (అ) వారిని అల్లాహ్ శిక్ష గురించి హెచ్చరించారు. అంతకుముందు వచ్చిన ప్రవక్తలందరూ తమ తమ జాతులను హెచ్చరించినట్లు, “అల్లాహ్‌నే ఆరాధించండి. నా హితోపదేశం వినకపోతే భయంకరమైన దినం నాటి శిక్ష చుట్టుముట్టుతుంది” అని హెచ్చరించారు. ఆద్ జాతి ఆయన సందేశాన్ని తిరస్కరించింది. నీవు మమ్మల్ని మా విగ్రహాల ఆరాధన నుండి వారించటానికే వచ్చావు. మేము నీ మాటలు ఎంతమాత్రం వినము, నిన్ను విశ్వసించము. మాపై అల్లాహ్ శిక్ష అవతరిస్తుందనీ, అంటే అది చేసి చూపించు అని మూర్ఖంగా ప్రవర్తించేవారు.

అప్పుడు హూద్ (అ) ఆ శిక్ష తప్పక వస్తుందని, అయితే దాని సమయం మాత్రం నాకు తెలియదని, దాన్ని గురించి కేవలం అల్లాహ్‌కు మాత్రమే తెలుసునని, మీరు పరమ మూర్ఖులని, ఎందుకంటే మీరు మీ ప్రభువును కరుణాకటాక్షాలను కోరే బదులు దైవశిక్షకు తొందరపెడుతున్నారని మందలించారు.

ఆద్ జాతివారు తమ వైపు వస్తున్న మేఘాన్ని చూసి సంతోషం వ్యక్తం చేస్తూ వర్షం కురుస్తుందని భావించారు. అప్పుడు హూద్ (అ) ఇది మీరు ఎదురు చూస్తున్న దైవశిక్ష అని తెలియపరిచారు. ఇది ఒక సుడిగాలి. మిమ్మల్ని సర్వనాశనం చేసివేస్తుంది అని అన్నారు. అది వచ్చింది. అందరినీ సర్వనాశనం చేసివేసింది. హూద్ (అ), మరికొందరు విశ్వాసులు, ఆద్ జాతి శిథిలాలు మిగిలిపోయాయి. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

మహాప్రవక్త(స) వద్దకు జిన్నులు వచ్చారు. ఈ సంఘటన నఖ్‌లాలో సంభవించింది. ప్రవక్త (స) ఇషా నమాజ్ చదువుతున్నారు. ఏడుగురు జిన్నులు వచ్చి ప్రవక్త (స) వద్ద నిలబడ్డారు. ఇబ్నై అబ్బాస్ (ర) ప్రకారం ప్రవక్త (స) జిన్నులకు వినిపించటానికి ఖుర్ఆన్ పఠించలేదు. ఆయన జిన్నులను చూడలేదు. ప్రవక్త (స) తన అనుచరులతో సహా ఉక్కాజ్ వెళ్తున్నారు. జిన్నులు, పైతానులు, ఆకాశం వైపు వెళ్ళి అక్కడి విషయాలు తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేసేవారు. అగ్ని కణాలు వారిని తరమడం ప్రారంభం అయ్యింది. కారణం ఏమిటి అని వెతకసాగారు. ఫలితంగా వారికి కారణం ఇది అని తెలిసింది. ఖుర్ఆన్‌ను విన్నవెంటనే విశ్వసించారు. జిన్నులు ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చినట్టు ఆయనకు తెలియపర్చబడింది. ఈ జిన్నులు తమ జాతి వారి వద్దకువెళ్ళి “ఈనాడు, మేము ఒక విచిత్రమైన ఖుర్ఆన్‌ను విన్నాము. అది రుజుమార్గం చూపుతుంది. అందుకే మేము దాన్ని విశ్వసించాము. ఇంతవరకూ మేము చేస్తూ వచ్చిన షిర్క్‌పై పశ్చాత్తాపం చెందాము” అని చెప్పారు. ఆ పిమ్మట జిన్నులందరూ అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకున్నారు.

మరణానంతర జీవితానికి సాక్ష్యాధారాలు :

అల్లాహ్ సప్తాకాశాలను, గ్రహాలను, భూమిని సృష్టించాడు. సూర్యచంద్రాదులను సృష్టించాడు, ఇవన్నీ ఈనాటి వరకు తమ బాధ్యతలో నిమగ్నమయి ఉన్నాయి. అల్లాహ్ ఆజ్ఞాపాలన చేస్తున్నాయి. ఇటువంటి శక్తిమంతుడు మరణానంతరం బ్రతికించలేడా? అదేవిధంగా నరకవాసులను ప్రశ్నించటం కూడా జరుగుతుంది. అంటే పాపాత్ములను నరకంలో పడవేసే ముందు వారిని అవమానించటం, చీవాట్లు పెట్టటం జరుగుతుంది. మా ప్రవక్త, మా శిక్ష సత్యమా? కాదా? అని వారిని ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది. సత్యమే అని ఒప్పుకోవటం తప్ప మార్గాంతరం ఉండదు. అప్పుడు మీరు చేసిందానికి రుచి చూడండి అని వారితో అనటం జరుగుతుంది.